

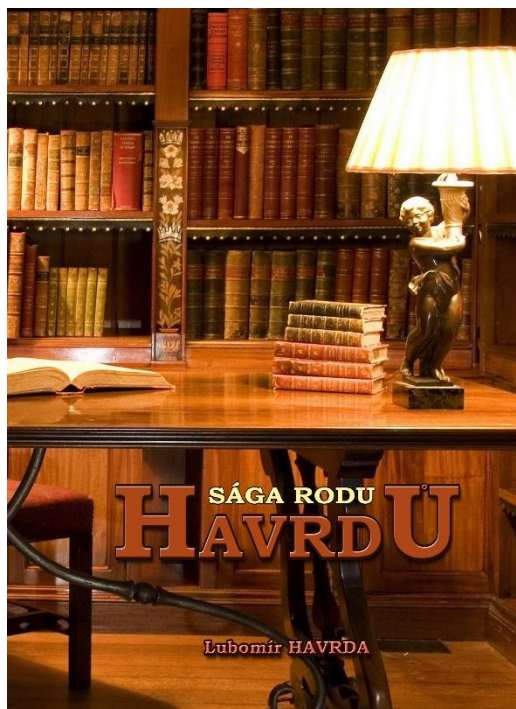
Zajímavosti z genealogického pátrání

Moje počátky genealogického pátrání po svých předcích začalo před více jak čtyřiceti lety. Tehdejší pátrání bylo však spíše zmatené než systematické, protože jsem nevěděl kde se informace o předcích, kromě matrik, nacházejí. To je jeden z problémů začínajících genealogů a tím druhým je čtení starého písma. Germanizace českých zemí přinesla psací písmo kurent a tištěné písmo fraktura (po roce 1940 zvané švabach). To je to hlavní, co je potřeba při čtení starých matrik znát. Zhruba do roku 1850 jsou matriky na českém území psány kurentem, někde i německy nebo latinsky. Vlivem českého národního obrození jsou po roce 1850 psány matriky latinkou a česky. U matričních zápisů záleželo také na faráři, který prováděl zápisy. Pokud byl farář již v pokročilém věku pokračoval ještě několik let v psaní kurentem. Před kurentem se psalo písmem bastarda, kterým je psána i „Smolná kniha chlumecká“, v níž jsou zapsány výslechy zločinců, jež vypovídali pod torturou. Čtení starého písma jsem se naučil částečně sám při čtení matrik a poté v půlročním kurzu na filozofické fakultě pardubické univerzity. Již dost teorie, protože vás chci především seznámit se zajímavostmi z mého vlastního pátrání.

Tou první mojí větší prací bylo sestavení vlastního rodokmenu a potažmo ještě čtyř dalších rodů v Klamoši, které osídlily Klamoš po skončení třicetileté války a obsadily zde zpustlé grunty. Byly to více jak dva roky usilovné práce. Zajímavostí je, že těchto pět selských klamošských rodů bylo v průběhu čtyř set let propojeno 30 manželskými svazky. Výsledkem, kromě rodokmenů, bylo v roce 2005 setkání potomků těchto rodů. Setkání se zúčastnilo cca 250 osob. Při svých genealogických přednáškách říkám účastníkům, že rodinné pátrání by mělo být zakončeno rodokmenem v papírové nebo jiné podobě, případně rodopisnou prací určenou pro příští generace. Můj rodokmen obsahuje 254 synů a dcer Havrdů, tj. nositelů tohoto příjmení při narození. Rozrod potomků, kde jsou i partneři a děti dcer obsahuje přes 750 jedinců. Můj geneticky nejstarší předek se narodil před rokem 1547. Záznam o tom je v „Chlumeckém urbáři“ z roku 1571. Moji předci pocházejí z Kosic. Naše původní příjmení bylo Huňáček, ale kolem roku 1676 jsme „po gruntu“ získali příjmení Havrda. To si Václav Huňáček vzal Kateřinu Havrdovou, přestěhoval se na jejich grunt a od té doby je zapsán jako Václav Huňáček jinak Havrda. Po zakoupení gruntu v Klamoši používal již jenom příjmení Havrda.

K vlastnímu rodokmenu jsem napsal knihu „Sága rodu Havrdů“, která čítá 200 stran. Druhá kniha „Zaváté stopy Havrdů“ obsahuje fotokopie všech mnou objevených archiválií vážících se k našemu rodu, včetně jejich překladů do současného jazyka. Další mou velkou prací bylo pátrání po mém pradědečkovi Františku Bryndovi, který zahynul v průběhu I. světové války na území Ruska v Taškentu (dnes Uzbekistán). Z tohoto pátrání vznikla kniha o jeho válečné anabázi „Návrat domů“. O tom jsem již CHL psal.

V současné době provádím pátrání především pro zahraniční klienty. Největší klientelu mám v chorvatské Slavonii, což je oblast ohraničená Maďarskem, Srbskem a Bosnou a

Hercegovinou. Do této části R-U monarchie, v průběhu 19. století, odcházely české rodiny do téměř liduprázdné krajiny, kterou vláda ve Vídni potřebovala osídlit. Zajímavostí je, že mnoho přesídlenců (v rámci monarchie) pocházelo z východních a středních Čech. Ve Slavonii jsem našel i jednu větev našeho rodu. Chorvatští Havrdové žijí v obci Ramanovce poblíž města Kaptol, ve východní části Slavonie. Bohužel, nikdo z rodiny již nemluví česky, ale tlumočnicků máme víc, než potřebujeme. Do Slavonie odešel Jiří Havrda z Hlavečnicka s manželkou Marií roz. Černou ze Semína. Potomci v rodině uchovávají jejich oddací list z roku 1887. Při jedné z našich návštěv Slavonie jsme je navštívili. Bylo to milé a nezapomenutelné setkání. Pro chorvatské Čechy jsem zpracoval téměř dvě desítky rodokmenů.

Při našich návštěvách Daruvaru a okolí máme všude dveře otevřené. V Daruvaru sídlí „Svaz Čechů v Republice Chorvatsko“. Na požádání svazu jsem jim uskutečnil také dvě genealogické přednášky. Občas jim pošlu příspěvek do jejich týdeníku „Jednota“, který vychází v české jazyce. Při poslední návštěvě jsem měl i rozhovor v daruvarském radiu ve vysílání pro českou menšinu. Se všemi chorvatskými Čechy kterým jsem zpracovával rodokmeny se znám osobně a

minimálně polovina z nich se přijela podívat na místa narození svých předků.

Ve Slavonii vedli faráři tzv. „Status animarum“ (dále SA), což jsou seznamy věřících pro jednotlivé vesnice a farnosti. Vzácně se dochovaly s dobré kvalitě. Mnohé zápisy jsou však nepřesné, protože zdejší faráři neuměli česky, a tak příjmení a farnost odkud pocházejí zapsal farář foneticky, tak jak slyšel. V chorvatských matrikách jsou zapsáni u novorozenců pouze rodiče a je tak velice těžké určit kdo jsou prarodiče, zvláště pokud v obci žije několik rodin stejného příjmení.

První pátrání bylo pro rodinu Zákora (v Chorvatsku se příjmení u žen nepřechyluje). Paní Jiřinka nemohla předky najít, protože v SA bylo uvedeno, že přišli z obce Brloh ve farnosti Staré Ždánice. Nakonec jsem je našel v obci Plch, která je skutečně ve farnosti Staré Ždánice. Měli tři syny a dceru, která však zřejmě během cesty zemřela. Všichni tři synové byli významní mlynáři v okolí Daruvaru.

Dalším pátráním bylo hledání předků pana Viktora Horiny (chorvatština používá pouze měkké i). Hledání trvalo dlouhé tři roky, protože v zápisech SA nebylo uvedeno odkud z Čech Horinové přišli. Pročetl jsem stovky matrik a rejstříků k nim, a přesto bylo pátrání neúspěšné. Nakonec se však podařilo předky pana Horiny najít v matrikách obce Smilovice u Mladé Boleslavi. Do Slavonie přišli s otcem Josefem Horynou (kovářem) a matkou Barborou Havlasovou v roce 1826 dva synové, Josef a Petr. Pan Viktor Horina měl shromážděny historické dokumenty ze slavonských archívů, a tak z tohoto pátrání také nakonec vznikla sto stránková kniha „Splněný sen“.

Další, pro mne radostné pátrání, bylo pro paní Janotovou roz. Kalenský. Paní Janotová (o ní jsem v CHL již psal) je bývalá ředitelka České základní školy v Daruvaru a bývalá

předsedkyně Svazu Čechu v Republice Chorvatsko. Dnes je již na zaslouženém odpočinku. Paní Janotová se zasloužila o záchranu více jak 600 dětí za „Domovinské války“ v letech 1991-93. Ve spolupráci s našim tehdejším prezidentem Václavem Havlem nechali převést tyto děti z Chorvatska na území naší republiky. Po skončení války se všechny děti vrátily domů. Pátrání bylo velice náročné, ale zajímavé. Rodina neměla žádné informace, a tak jsem z Biskupského archivu z Požegy obdržel fotokopie ze SA. Svoje pátrání jsem zaměřil na chorvatské matriky, ale bylo tam několik nesrovnalostí. Byl tam jistý náznak, že někteří ze sourozenců předků emigrovali na přelomu 19. a 20. století do USA. Na dotaz, zda o tom mají nějakou informaci mi sdělili, že snad někdo odešel do Argentiny. Mezi odchodem z Čech a příchodem do Slavonie chybělo 12 let. Přesídlenci většinou odcházeli do Slavonie přes území Maďarska. Proto jsem se zaměřil na maďarské matriky, kde jsem je skutečně našel. Těch chybějících 12 let žili v maďarském městě Czurgo (asi 50 km od chorvatských hranic), kde se jim narodilo 6 dětí. Rodokmen se začal pomalu rýsovat a zbývalo najít potomky v USA. V imigračních záznamech USA jsem zjistil, že 7. května 1910 připlula Emilie Kalenská (narozena v Maďarsku) do přístavu

Form 500-B
Bureau of Commerce and Labor
IMMIGRATION SERVICE

SALOON, CABIN, AND STEERAGE ALIENS MUST BE COMPLETELY MANIFESTED.

36 LIST OR MANIFEST OF ALIEN PASSENGERS FOR THE UNITED STATES
Required by the regulations of the Secretary of Commerce and Labor of the United States, under Act of Congress approved February 20, 1907, to be delivered

S. S. LUSITANIA sailing from LIVERPOOL 19

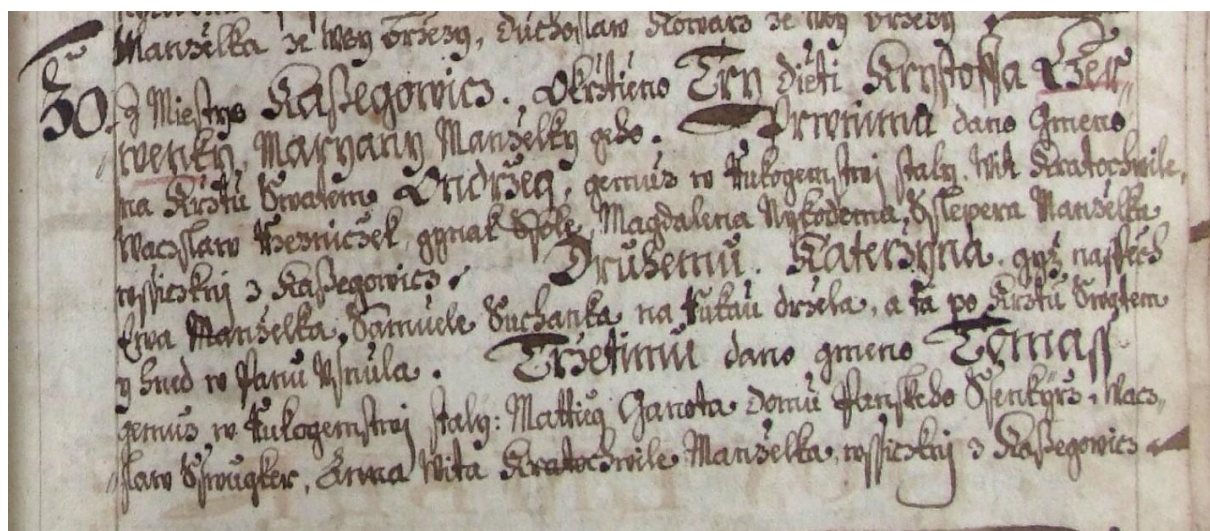
No. on List	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	NAME IN FULL	Age	Sex	Calling or Occupation	Place of Birth	Nationality	Place of Birth	Place of Birth	Place of Birth	Place of Birth	Place of Birth	Place of Birth
	Family Name	Given Name	Yrs. Mar.	Married or Single	Read. Write	Country	City or Town	Country	City or Town	Country	City or Town	Country
1	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
2	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
3	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
4	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
5	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
6	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
7	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
8	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
9	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
10	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
11	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
12	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
13	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
14	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
15	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
16	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
17	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
18	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
19	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
20	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
21	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
22	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
23	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
24	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
25	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
26	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
27	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
28	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
29	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia
30	Antoni	Joan	28	Mar.	laborer	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia	Croatia

* An intended residence of one year shall constitute permanent residence. The last country in which alien resided, with the intention of remaining as long as one year shall be the last permanent residence regardless of length of actual residence therein.
† List of names will be found on back of this sheet.

Baltimore v USA. Jak dlouho plavba trvala nevím, ale na loď Lusitania nastoupila v anglickém přístavu Liverpool.

Ted' ještě chyběla maličkost, nalézt potomky v USA. Na internetu se mi podařilo zjistit, že nejvíce Kalenských žije v Chicagu a okolí. Na webu českého národního hřbitova v Chicagu jsem našel fotografii hrobu s pomníkem Václava Kalenského (bratr Emilie), kde souhlasilo datum narození. Přes facebook jsem našel a poté kontaktoval několik Kalenských v Chicagu a okolí. Odpověď na sebe nenechala dlouho čekat. Ozval se mi Dave Kalensky a jeho první slova v odpovědi byla „Díky Bohu za Google“. Poté se podařilo v amerických záznamech najít i místo odkud Kalenští z Čech pocházejí. Jsou jimi Štěpanice u Nové Paky. Následné pátrání bylo již snadné. Také rod Janotů se mi podařilo dohledat v Předmíří nedaleko Blatné.

Velmi zajímavý zápis v souvislosti s Janotovými jsem našel v matrice obce Kasejovice, nedaleko Předmíří. Zápis v matrice tripartitě, z roku 1630, hovoří o křtu trojčat Kryštofa Červenky a jeho manželky Mariány: Ondřeje, Kateřiny a Tomáše, kterému byl „Matěj Janota, domu panského šenkýř“, jedním z kmotrů. U křtu Kateřiny je zápis: „když naspěch Ema, manželka Emanuela Suchánka jí na rukou držela, a ta po křtu svatém ihned v Pánu zesnula“.

Dalším velice zajímavým pátráním bylo hledání předků pro rodinu Vanicek ze státu Idaho a Washington v USA. Vzhledem k tomu, že mám kontakty do Slavonie, tak jsem byl osloven, zda bych mohl provést pátrání po tomto rodu ve Slavonii. Komunikaci jsem vedl s Chris z Idaha. Slíbil jsem Chris, že při naší příští návštěvě Slavonie zajedu do Mezurače a zkusím zjistit co se dá. Rodina Vanicek měla doklady, že jejich předci přišli do USA z obce Medurić (česky Mezurač) ve Slavonii. Za pomoci slavonských přátel jsem kontaktoval pana Josefa Šoufka, předsedu České besedy v Mezurači, kde žije velká česká menšina. I on je potomkem českých přistěhovalců. Jeho předci dorazili do Slavonie z nedalekého Komárova. Před rokem 1989 pan Šoufek navštívil ČSSR 3x a vždy zavítal do Komárova. Slavonští Češi jsou velice přívětiví, a tak nás rodina Šoufkova uvítala s velkou pohostinností. Po více jak dvou hodinovém rozhovoru jsme šli navštívit devadesáti letou babičku, která se narodila jako Vaníčková. Vzpomínala, že po II. světové válce jim chodily z USA balíčky s oblečením a sladkostmi. Měla uložené fotografie příbuzných z USA, které nám předložila a dovolila mi je o fotit a poslat Chris. Chris na nich později poznala svoje příbuzné. Ofotil jsem si rodné listy a zůstal v šoku. Ti, co přišli do Slavonie společně s dětmi jako první, byli Josef Vaníček, mistr řeznický a Anna roz. Loudová z Chlumce nad Cidlinou čp. 16. Do Slavonie přišli společně s předky pana Josefa Šoufka, někdy kolem roku 1880. Zašli jsme společně na místní hřbitov, vyhledali hroby Vaníčků a zapálili svíčku. Chris měla obrovskou radost a dodnes jsme v kontaktu.

V minulém roce jsem pátral po předcích rodu Tulka. Pan Tulka žije v norském Oslu. Pátrání bylo úspěšné a u jeho pradědečka je uvedeno povolání „postilion“. Krásné označení pošťáka v matrice Lomnice nad Popelkou. Tulkovi projevili přání, že by se při jejich příští návštěvě ČR se mnou rádi setkali. Stalo se tak letos na konci května, když přijeli za mnou do Pardubic.

A ještě jednou USA. Přes pana Viktora Horinu mne oslovila paní Joyce Horyna Harting z Kansasu v USA, zda bych jí mohl pomoci při pátrání po předcích. V tomto případě to bylo jednodušší, protože věděla, že její předci přišli do USA z Poběžovic u Holic. Chtěla ovšem znát předky do hlubší minulosti. Z úspěšného pátrání v místních poběžovických kronikách jsem dodatečně zjistil, že její předek byl v Poběžovicích starostou, ale pro pytláctví byl zbaven funkce. Následně prodal veškerý majetek a v roce 1899 emigroval do USA. Usadil se v Kansasu, kde byl úspěšným farmářem. Dodnes rodina vlastní rozsáhlé pozemky v okolí města Wichita v Kansasu. Tímto to však neskončilo. V minulém roce (2024) mi Joyce napsala, že by chtěla se synem, dcerou a snachou navštívit Českou republiku, ale především Poběžovice s rodným domem předků. Organizace byla dost náročná a komunikaci se mnou převzal její syn Matt. Otec Joyce byl z devíti dětí, z čehož bylo osm chlapců, takže mají rozsáhlé příbuzenstvo na území Kansasu a Oklahomy.

Měsíc před příletem mi Matt napsal, zda by mi nevadilo, kdyby jich místo čtyř přiletělo z USA osmnáct. Když jsem to četl tak jsem hned volal na manželku, že se mi asi rozbily brýle, aby mi půjčila svoje. :-). Když se rozvětvená rodina dozvěděla, že oni poletí na návštěvu Čech, projevili zájem cestovat s nimi. V červnu minulého roku jich opravdu přiletělo osmnáct a týden byli ubytováni v Praze. Pronajali si na celý týden autobus a celý jeden den prožili se mnou v Pardubicích a v Poběžovicích. S Mattem a jeho maminkou Joyce jsem ve stálém kontaktu. Maminka žije v Derby u Wichity a Matt žije v Oklahoma City. Je letecký instruktor a kapitán Boeingu 777-200ER (Omni Air International, Oklahoma, USA) a při každém přeletu naší republiky mi z paluby letadla pošle pozdrav (poslední přelet 18.8.2025 na trase z bulharské Sofie do Shannon v Irsku).

Zážitků z pátrání bych měl i na další stránky, ale to až zase příště. V současné době provádím pátrání pro rodinu Peškovu do kanadského Vancouveru. Vždy mne potěší, když je pátrání úspěšné a jak říkám a opakuji, na konci musí být výsledek v podobě rodokmenu nebo i drobné rodopisné práce. V tom spatřuji smysl rodopisného bádání zaměřené především na uchování paměti předků budoucím generacím v rodině.

Lubomír Havrda